

afstaa det meste af denne Sum. Uagtet Bestyrelsen for „Danst Friskoleforening“ i sit Andragende til Regering og Rigsdag henviser til Grundlovens § 85 og fremhæver, at de Forældre, som have Evne dertil, selv bør betale for deres Børns Undervisning, foreslaar den samtidigt, at Skolepengene skulle følge Børnene fra Kommuneskolen til Friskolen, og det kalder Bestyrelsen den naturlige Form. Det forekommer mig, at det vilde være den naturligste Form, som Grundloven foreskriver, det, at de Forældre, der ikke ere tilfredse med den Skole, i hvilken deres Børn faa fri Undervisning, selv betale for deres Undervisning i Friskolen. Bestyrelsen for „Danst Friskoleforening“ vil ikke nøjes med Kommunens Tilskud, den forlanger ogsaa Del i Statens forøgede Bidrag til Almueskolevæsenet; men hvis dette bliver gennemført, vil der efterhaanden opstaa flere og flere Friskoler, saa at denne Del af Statens Bidrag til Almueskolevæsenet vil svinde mere og mere ind, og Lærernes Indtægter derved hyderligere forringes. Et kan jeg dog gaa med til, nemlig at der stilles et begrænset Beløb til Disposition for Ministeren, af hvilket han kan understøtte Friskolen gennem Skoleraadene, men kun paa Landet, og kun dem, der due noget, thi der er ogsaa en hel Del, der ikke due. Af de anførte Grunde stemmer jeg for Ændringsforslaget under Nr. 82, som gaar ud paa, at § 22 udgaar, og ligeledes for Ændringsforslag under Nr. 108, som gaar ud paa, at § 31 udgaar. § 22 er jo den Paragraf, der gør Skolepengene flydende, og § 31 er den, der anviser, hvor disse Skolepenge skulle gaa hen, nemlig til Friskolen. Jeg har med Fornøjelse læst lidt i en lille Pjece, som blev uddelt i Forgaars, og hvis Titel lyder: „Nogle Punkter i Skolelovsforslaget“, den er af dansk Skoleforening. Denne Skoleforening bestaar af Højskolelærere og Lærere ved Børneskolen, baade den fri Børneskole og Statens. Denne Forening har ikke foreslaet Skolepengesystemet, og der siges i denne Pjeces Slutning, af hvilken jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal oplæse nogle Linier: „Naar Sagen har været under Forhandling ved Foreningens Møder, har der vel været Stemning for, at der hdes Friskolen Støtte, men ikke overvejende Stemning for en Udvikling af Skolepengesystemet, idet man har været Frygt for, at dette atter vilde hypp den gamle Strid mellem den offentlige Skole og Friskolen, især hvis Skolepengene skulde staves til Beje ved at gøre en Del af Lærerlønningerne flydende. Og uden for vor Forening

har en saadan Udvikling mødt endnu stærkere Modstand. Med dette for Øje har det været Bestyrelsens Opgave at fremsætte et Mæglingsforslag“ — og dette Mæglingsforslag gaar da ud paa, hvad der var foreslaet ved Skolelovens 2den Behandling, nemlig at stille en vis Sum til Raadighed for Ministeren, hvoraf han kunde understøtte Friskolen. En Understøttelse ad denne Vej vilde kunne blive Aarsag til, at der blev Fred mellem Friskolen og den offentlige Skole. Til Slutning siger saa denne lille Pjece: „Der maa vises Maadehold og Imødekommenhed. Dette er fornødent, om Enighed skal naas. Friskolens Talsmænd maa være maadeholdne i deres Krav; de maa være det, baade fordi det er nødvendigt for Sagens Gennemførelse, og fordi hjertens Friskolen eller Folkestolen i det hele er tjent med, at der paa kunstig Maade fremkaldes en Mængde daarlige Privatskoler“. Jeg mener, at det er fornuftige Ord, her siges, og at det ærede Flertal nok kunde have godt af at lægge sig dem paa Sinde. Det forekommer mig ikke, at Flertallet just har vist den Imødekommenhed, som man fra vor Side har kunnet vente. Vi ere gaaede med til mange Ting for at lette Lovforslagets Gennemførelse og for at opnaa Enighed; men fra Flertallets Side har man ikke vist den tilsvarende Imødekommenhed. Jeg haaber dog, at man ved fremtidig Forhandling vil vise den Resignation, som vil være nødvendig, naar Lovforslaget skal gennemføres.

M. Klausen: Den Bestemmelse i Lovforslaget, som det her blev vedtaget ved 2den Behandling, der har tiltalt mig mest, var Bestemmelsen om Skolekommissionens Sammensætning. Den var foreslaet sammensat paa en demokratisk Maade, saaledes at hele Befolkningen kunde være meddelagtig i denne Kommissionens Sammensætning; den vilde blive sammensat paa en Maade mere demokratisk, tror jeg, end nogen anden offentlig Institution her i Landet. Og det er min Overbevisning, at en saadan Skolekommission, ved hvis Sammensætning saa godt som alle Sognets Beboere havde direkte Udgang til at gøre deres Mening gældende, netop vilde bidrage til at skabe et godt Samarbejde mellem Skolen og Hjemmet. Men desværre har denne demokratiske Sammensætning af Skolekommissionen ikke vundet ubelt Tilslutning her i denne Sal. Det har jo vist sig, at den højtærede Minister, støttet af Udvalgets tre Højremænd, har foreslaet en anden Sammensætning af Skolekommissionen og i den Hensigt har stillet Æn-